

Tjänsteskrivelse

2024-06-04

Diarienummer: 24SON88

Handläggare:

Maria Vidman
026-17 80 00
maria.vidman@gavle.se

Nämnd:

Socialnämnden

Remissvar – Nödvattenplan Gävle kommun

Förslag till beslut

Att anta yttrandet som sitt eget

Sammanfattning av ärendet

Socialnämnden har anmodats att lämna synpunkter på inkommen remiss avseende Nödvattenplan för Gävle kommun från sektor Styrning och stöd. Gävle kommun arbetar med att ta fram en Nödvattenplan som ett led i kommunens beredskapsarbete. Gävle kommuns Nödvattenplan fastställs av kommunfullmäktige. Säkerhetsenheten på Sektor styrning och stöd ansvarar för att Nödvattenplanen förvaltas och revideras och har rätt att fatta beslut om redaktionella förändringar.

Syftet med Nödvattenplanen är att ta fram en plan för hur kommunen ska distribuera, fördela och prioritera tillgång till dricksvatten om den ordinarie vattenproduktionen inte fungerar. Planen pekar ut prioriterad verksamhet i kommunen som ska få vatten samt hur vattnet ska distribueras dit.

Välfärd Gävle ser positivt till att en Nödvattenplan tas fram. Dock ser Välfärd Gävle ett behov av förtydliganden i Nödvattenplanen gällande bland annat ansvarsfördelning. Välfärd Gävle anser att det uppdrag som respektive sektor eller bolag ansvarar för utanför kris torde fortsatt gälla i händelse av kris eller krig, det vill säga att det förs inte över till andra verksamheter.

Bakgrund

Ett av de allra viktigaste livsmedlen i samhället är rent dricksvatten. Om det uppstår en störning i dricksvattenförsörjningen kan det påverka hela samhället. Om den ordinarie leveransen av dricksvatten inte är möjlig behöver samhället ha förmåga att upprätthålla dricksvattenförsörjningen ändå. Det skulle i dessa fall innebära att distribuering av så kallat "nödvatten" sker via tankar eller via tappställen där vatten kan hämtas. Som en del i det beredskapsarbete som pågår inom Gävle kommun, har en Nödvattenplan för kommunen tagits fram.

Innehållet i planen baseras på gällande lagstiftning och råd från bland annat Livsmedelsverket. Vid höjd beredskap gäller särskilda regler och prioriteringar som beskrivs särskilt i en egen del i planen.

Det finns olika nivåer på dricksvattenstörningar;

1. Planerade arbeten samt mindre till måttliga störningar som kan hanteras inom Gästrike Vattens organisation.
2. Måttliga till större störningar i fredstid.
3. Höjd beredskap, krig. Särskild lagstiftning och prioriteringsordning gäller.

Nödvattenplanen som tagits fram avser att gälla nivå två och tre. Inför en eventuell aktivering och/eller deaktivering av planen behöver en tät dialog mellan kommunen och Gästrike vatten ske. För att aktivera och/eller deaktivera planen har följande funktioner mandat att göra så:

- Kommundirektör Gävle kommun eller dennes ersättare
- Störningsledare eller chef på Gästrike Vatten Nödvattenplan för Gävle kommun

Enligt lagen om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap, framgår att kommunen ska ha en god förmåga "att hantera krissituationer och extraordinära händelser inom sitt geografiska område".

Remissen hänvisar till Vattentjänstlagen (2006:412) samt Lagen om Extraordinära händelser (2006:544) som är av störst relevans vid nödvattenplanering och genomförande av prioriteringar vid nödvattensituationer. Enligt Vattentjänstlagen

(2006:412) har kommunen skyldighet att tillgodose behovet av dricksvatten inom de områden som kommunen beslutat ska ingå i så kallat verksamhetsområde för vatten.

Nödvattenplanen pekar ut prioriterad verksamhet i kommunen som ska få vatten samt hur vattnet ska distribueras dit.

Yttrande

Välfärd Gävle anser att det är viktigt att Gävle kommun fastställer en Nödvattenplan och ställer sig positiv till den övergripande Nödvattenplanen. Det finns dock delar i den övergripande Nödvattenplanen där Välfärd Gävle ser att det finns ett behov av utveckling och förtydligande innan fastställande av Kommunfullmäktige.

Välfärd Gävle vill därför lämna följande medskick:

Förslag till ändringar:

Sidan 8

"särskilda omsorgsboenden" bör ändras till *särskilda boenden*.

Sidan 10

"LSS /hemtjänst" bör ändras till *Särskilda boenden/hemtjänst, för- och grundskola*.

Sidan 10

I listan på exempel bör följande ändras:

"Särskilda boenden, gruppboendestäder enligt LSS och serviceboendestäder enligt SoL" bör ändras till *Särskilda boenden; vård- och omsorgsboenden för äldre, grupp- och serviceboendestäder enligt LSS samt grupp- och serviceboenden enligt SoL*.

Förslag till förtydligande:

Generella förtydligande:

Välfärd Gävle anser att det uppdrag som respektive sektor eller bolag ansvarar för utanför kris torde fortsatt gälla i händelse av Kris eller Krig, det vill säga att det förs inte över till andra verksamheter. Detta bör förtydligas i Nödvattenplanen.

Det finns delar i Nödvattenplanen där hänvisning görs till sekretessbelagda bilagor, dessa har inte Välfärd Gävle tagit del av. Det nämns i planen att det i dessa bilagor beskrivs ytterligare prioriteringar som Välfärd Gävle hade önskat tagit del av. Det blir således svårt att lämna synpunkter kring eventuella prioriteringsordningar som nämns i dessa bilagor.

Vidare ser Valfärd Gävle att det vore fördelaktigt att förtydliga och utveckla vad som avser verksamheter, boenden och kunder.

Specifika förtydligande:

Under följande rubriker finns specifika förslag på stycken där Valfärd Gävle ser ett behov av förtydliganden och eller behov av utveckling;

3.2 Gästrike Vattens ansvar, sista punkten:

"Att på kommunens begäran, vara behjälplig med nödvattenförsörjning för verksamheter och boende med enskild vattenförsörjning om resursläget tillåter detta".

Valfärd Gävle ser ett behov av ett förtydligande om det avser Valfärd Gävles verksamheter och boenden eller om det avser privatpersoner.

3.3.2. Verksamhetsutövare

Det vore önskvärt om det förtydligas vad som menas med "verksamhetsutövare", då det idag är svårt att tolka om det syftar till sektorerna inom kommunen eller om det avser andra verksamheter.

3.3.2 Verksamhetsutövare, första punkten

Ansvarar för den verksamhet de bedriver, särskilt för den som är samhällsviktig och berör liv och hälsa. I ansvaret ingår att säkerställa att det finns risk- och sårbarhetsanalyser samt planer för beredskap och kontinuitet vid dricksvattenkriser. Om särskilda behov och krav finns på exempelvis vattenkvalitet eller stora nödvattenvolymer behöver det säkerställas i det egna krisförberedande arbetet.

Valfärd Gävle anser att det uppdrag som respektive sektor eller bolag ansvarar för utanför kris torde fortsatt gälla i händelse av Kris eller Krig, det vill säga det förs inte över till andra verksamheter.

Detta stycke behöver kompletteras med information kring vilka verksamheter som ansvarar för vad.

3.3.2 Verksamhetsutövare, andra punkten:

Skapa alternativa lösningar för sanitet och hygien.

Det finns ett behov att utveckla detta stycke ytterligare då fler aktörer berörs. Valfärd Gävle har i kontinuitetsplaner på boenden att använda sanitetspåsar som sätts i toalettstolen för att utträta behov vid vattenavbrott. Dessa behöver omhändertas på ett korrekt och hygieniskt sätt, varför Gästrike återvinnare berörs. Det vore därför fördelaktigt om stycket utvecklas för att förtydliga ansvarsfördelningen.

5 Prioriterade abonnenter

Valfärd Gävle ser ett behov av att detta stycke utvecklas ytterligare. I slutet av punkten görs en hänvisning till en bilaga X, som Valfärd Gävle inte tagit del av. Detta gör att det blir svårt att lämna synpunkter kring en eventuell prioriteringsordning som berör verksamheter inom Valfärd Gävle.

7 Hämtställen för nödvatten

Det vore önskvärt om punkten kompletterades kring hur informationen kan komma att ske vid exempelvis el-bortfall.

9.3 Prioriteringsordning och hämtställen vid höjd beredskap

Det vore fördelaktigt om texten utvecklas gällande hur allmänheten tar del av händelseutvecklingen.

Magnus Höjer

Sektorchef

Sektor Valfärd

Socialnämnden har ålagts yttra sig över remiss gällande Nödvattenplan för Gävle kommun.

Remissen hanteras av Socialnämnden vid sammanträdet den 24 september. Nämndsamordnare, Maria Vidman, har varit ansvarig handläggare i ärendet. I den slutliga handläggningen har även säkerhetssamordnare Morgan Österström samt biträdande sektorchef, Caroline Engberg, deltagit.